

WANDELEN IN LANDSCHAPSPARK OF WOONPARK?

Het IVN vereniging voor natuur- en milieueducatie - afdeling Tilburg - bestaat in 2009 25 jaar. SpinT trok de wandelschoenen aan voor een natuurwandeling in het von Weberpark en belandde midden in een strijd tussen bomen en beton.

door Ilse Spijkerman / foto Bart Blewanus

Het IVN wil de natuur in de eigen leefomgeving onder de aandacht brengen. "Wij willen mensen bewust maken van de natuur en mensen zich laten verwonderen over hun eigen natuurlijke omgeving", vertelt Alie Stofberg, secretaris van het IVN en tevens IVN natuurgids. "Tijdens een natuurwandeling onder leiding van een speciaal opgeleide IVN natuurgids, beleef je de natuur dichtbij huis. Als je je openstelt voor je eigen natuurlijke omgeving zie je zoveel moois. Een gids wijst je op alles wat groeit en bloeit. Mensen die de natuur zo ervaren en waarnemen, zien de schoonheid ervan en krijgen vaak een stukje zorg voor de natuur."

BETON & WINST

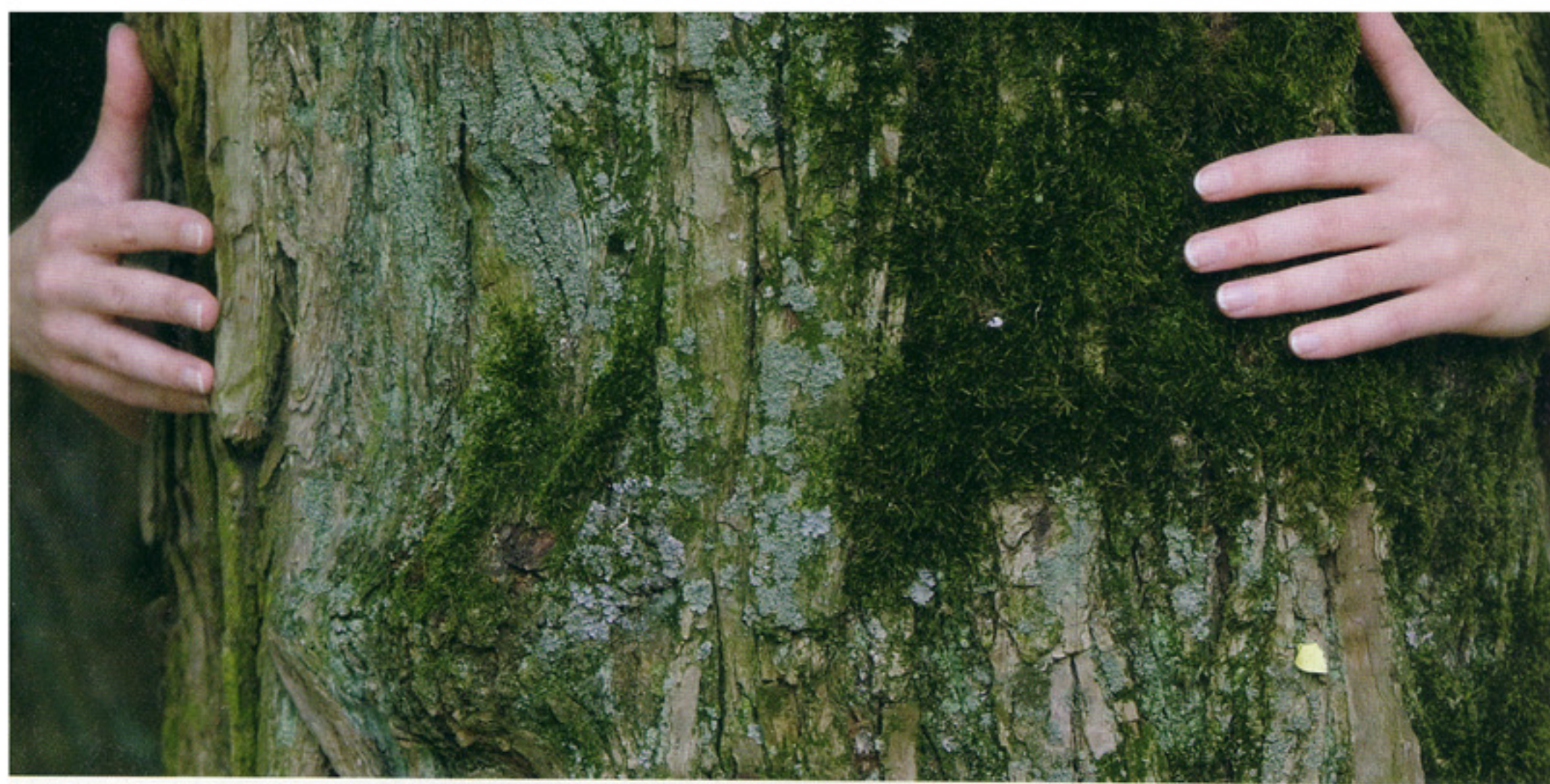
Om de natuur dicht bij huis te beleven, sta ik op een druilerige avond, samen met een handjevol natuurliefhebbers, in het von Weberpark - voorheen Brucknerpark - in Tilburg Noord. Voor mij een onbekende plek, maar voor omwonenden een geliefd parkje. IVN gids Johan van Laarhoven en bomenliefhebber Joost Werkhoven van Stichting Stadsbomen Tilburg, loodsen ons door het monumentale park om ons de schoonheid en rijkdom van het groen te laten beleven. Het belooft een speciale wandeling te worden. Niet alleen omdat ik mag voelen aan de sponzige bast van een gigantische sequoia, maar ook omdat het wel eens de laatste IVN wandeling door het von Weberpark kan zijn. Het college van 'Beton & Winst', zoals een wandelaar het college van B&W noemt, is namelijk gezwich voor de plannen van projectontwikkelaars om in een deel van het park een appartementencomplex en een woontoren te bouwen. Waar nu nog een gigantische mammoetboom staat, verrijst in de toekomst een immense woontoren van 70 meter hoog. Een aantal bewoners van Tilburg Noord hebben zich dan ook verenigd in de Vereniging Bewonersklankbord

Wagnerplein. Zij pleiten voor het behoud van het park en verzetten zich tegen de bouwplannen van de gemeente.

Een afgevaardigde van het IVN zit in de commissie groen, een commissie die de gemeente gevraagd en ongevraagd advies geeft over het behoud en de inrichting van het stedelijk groen. In deze commissie zit ook Stichting Stadsbomen Tilburg. "De gemeente wil enigszins tegemoet komen aan onze groene wensen en de mammoetbomen uitgraven en overplanten naar een ander deel van het park", vertelt van Laarhoven, "maar dat overleven de bomen natuurlijk nooit." We staan stil bij de zeldzame 'tranen'-den en treuren om het mogelijke verlies van dit monumentale groen. De 'tranen'-den laat haar naalden hangen en de harsdruppels biggelen als tranen over haar stam. Na dit verdrietige moment lopen we in stilte door naar de Zakdoekjesboom; een ander unicum in het Tilburgse park die wellicht plaats moet maken voor beton.

MAMMOETBOMEN

"Voor bijzondere bomen moet je in dit park zijn", vertelt Werkhoven. "Hier valt zoveel te zien en te beleven. Zoals de grote mammoetbomen en de verscheidenheid van maar liefst vijftig soorten naaldbomen. Naaldbomen, zoals de enorme sequoia's, domineren het park. Van Laarhoven wijst ons op de laaghangende dennentakken van de sequoia's. Een zeldzaamheid in de Tilburgse parken. "Meestal wordt er tot aan de stam gemaaid en worden de laaghangende takken gesnoeid. Maar in dit park wordt er ruim om de boom gemaaid. Hierdoor behoudt de boom al z'n takken en krijgt hij de kans om flink te groeien". Door de enorme mammoetbomen die het von Weberpark mede domineren, hangt er een wat donkere

sfeer. "Een sfeer waarin de zogenaamde Wagnerpleinbende ooit actief was", vertelt van Laarhoven. "Om de openheid, en daarmee ook de veiligheid in het park te vergroten, wordt er flink gesnoeid in de bosjes." Volgens een wandelaar die 'ergens in Tilburg Noord' woont, patrouilleert er nog iedere avond politie in het park en is het gat in de heg niet zomaar een gat, maar 'een vluchtroute voor criminelen'. Niet echt een prettige gedachte, zeker niet als je onder het groene bladerdek van de zeldzame Doodsbeenderenboom staat te schuilen voor de regen. We vervolgen onze tocht naar de Ginkgo boom en onderweg plukken we de rijpe vruchten van de Zwarte Moerbei. Werkhoven: "De Ginkgo boom voelt zich prima thuis in Tilburg, want deze boom kan als geen ander tegen vuile lucht." De Ginkgo boom is een Chinese boom die stamt uit de tijd van de dinosaurïërs. Van Laarhoven: "Dat zie je aan de bladeren, die hebben niet, zoals andere bladeren, een nerf." Een oeroude boom dus waaraan ook een medicinale werking wordt toegeschreven. De bladeren van de Ginkgo boom werken gunstig tegen geheugen- en concentratieproblemen.

MONUMENTALE BOMENLIJST

Vlakbij de Ginkgo boom staat de voor Tilburg unieke Chinese dolkspar. Het von Weberpark is rijk aan zeldzame bomen, die helaas (nog) niet op de monumentale bomenlijst staan. Tot slot staan we stil bij het historische aspect van het park. Van Laarhoven wijst ons op een open plek die omringd wordt door een populier en een rij lindebomen. "Op deze plek stond vroeger een boerderij. Dat zie je aan de omliggende bomen die vroeger altijd in de buurt van een boerderij aangeplant werden." In gedachten zie ik het nostalgische, landelijke boerenleven voor me, omringd door rust en groen. Maar dan

wordt het rustieke beeld verstoord en zie ik door de bomen steeds meer beton. Appartementen en flatgebouwen duiken op en ik ben weer in het von Weberpark anno 2008. Nu sta ik nog in een landschapspark, maar straks in een woonpark?

OVER HET IVN, VERENIGING VOOR NATUUR EN MILIEU- EDUCATIE:

De IVN, Vereniging voor Natuur en milieueducatie, is een landelijke vrijwilligersvereniging die bestaat uit 174 lokale afdelingen. De afdeling Tilburg telt 157 leden. Het IVN wil de natuur in de eigen leefomgeving onder de aandacht brengen en gebruikt hiervoor verschillende activiteiten, zoals wandelingen, lezingen en cursussen, zoals o.a. Kennismaking met de natuur en de IVN-natuurgidsencursus. Een van de activiteiten op de eerste dinsdag in september is Duurzame Dinsdag, het feest van duurzame initiatieven met dit jaar speciale aandacht voor water en mobiliteit. Meer info zie www.ivn.nl/brabant of T. 013 - 534 53 37

Vereniging Bewonersklankbord Wagnerplein,
gert-jan.dirkx@planet.nl of ajadekoning@hetnet.nl
(voorzitter)